

LLU projekta “reCOVerry” uzdevumu izpildē

Preses relīze

26.02.2021.

Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU) kā Latvijas Universitātes (LU) sadarbības partnere valsts pētījumu programmas (VPP) “Covid-19 krīzes mazināšanai” projektā “Ēkonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītās krīzes – reCOVerry-LV” aktīvi prezentē un apspriež rezultātus galasecinājumu un rekomendāciju veidošanai.

Janvārī un februārī LZA Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļas (LMZN) un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas (LLMZA) prezidija sēdēs ir noklausīti un apspriesti darba pakešu vadītāju profesoru Irinas Pilveres (pētniecības joma: vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā) un Baibas Rivžas (strukturālās izmaiņas valsts ekonomikā) ziņojumi par projekta “reCOVerry” uzdevumu izpildi. Savukārt LU 79. starptautiskajā konferencē projektam “reCOVerry-LV” ir veltīta īpaša sesija 2021. gada 4. martā, notiek gatavošanās tai.

Pandēmijas dēļ arī pētniecībā sarežģītajos apstākļos ir gūti projekta galvenajam uzdevumam – paaugstināt tautsaimniecības noturību pret krīzes radītiem satricinājumiem – atbilstīgi secinājumi un ieteikumi: gan par pozitīvajām tendencēm, gan par nepieciešamajiem uzlabojumiem un proaktīvās reaģēšanas spējām nākotnē.

Projektā attiecībā uz strukturālām izmaiņām valsts ekonomikā, tās pētot saturiski, organizatoriski un telpiski, akcentēta: elektroniskā komercija (normatīvie akti atbalsta digitālās transformāciju procesus Latvijā un ir attīstīta maģistrālā piekļuves tīklu sistēma, bet pastāv atpalcība digitālo pakalpojumu izmantošanā); papīra aprites samazināšana (bloķēdes tehnoloģijas pieļauj viedus risinājumus transakciju veikšanai – tālrunis aizstāj kases aparātu; jāizstrādā mehānisms papīra aprites digitalizācijai, atvieglojot kontroli un informācijas iegūšanu); uzņēmējdarbība, īpaši mazā un vidējā (MVU), tendence – “lauki ienāk pilsētā un pilsēta ienāk laukos”. Ir apzinātas un apkopotas Covid-19 ietekmē notikušās uzņēmējdarbības satura un struktūras pozitīvās izmaiņas, ko ir sekmējušas uzņēmumu operatīvas rīcības, kā arī pēc-pandēmijas gaidas – no izmaksu samazināšanas un produktivitātes celšanas līdz uzņēmumu pārlēkšanai nākamajā dzīves cikla stadijā vai arī darbības izbeigšanas.

Pētījumos par vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšanu un noturības stiprināšanu krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā noskaidroti sarežģījumi, ko pandēmija gan tieši izraisa, gan tikai uzrāda pārtikas ķēdēs, izveidota plaša nozares kopaina ar tajā esošo posmu un dalībnieku (ražotāji, pārstrādātāji, piegādātāji, patērētāji) savstarpējās mijiedarbības procesiem, sistematizētas prāvās attīstības rezerves ar konkrētiem ieteikumiem (no īstermiņa, uz šauru segmentu orientētu līdz tautsaimniecības mērogam) to izmantošanai. Svarīgi, ka ir veikta katra Latvijas pārtikas sektora – laukaugu, dārzenū, augļu un ogu, piena, gaļas, zivju u. c. – analīze, to izvērtējot pēc daudzveidīgiem riskiem (vadības, personāla, ražošanas, pārstrādes, realizācijas u. c.) un

piedāvājot risku vadības pasākumus. Ļoti nozīmīgs projektā ir ar ar skolēnu ēdināšanu un pārtikas paku komplektēšanu saistītais piedāvājums – četru nedēļu pārtikas groza modelis uzturvērtībās sabalansētam pilnvērtīgam uzturam no galvenokārt vietējiem produktiem. Viens no ieteikumiem stratēģiski un vitāli nozīmīgā pārtikas nodrošinājuma stabilitātei ir veidot īsākas un pašpietiekamas pārtikas ķēdes. Īpaši krīzes laikā svarīgs ir pašnodrošinājums.